

“Potser algun dia passarem pel quiròfan per trobar feina”

El doctor Jorge Amorrortu és cap de cirurgia plàstica de l'Hospital General de València i de la Clínica Quirón. Des de la privilegiada posició que li proporcionen més de trenta anys d'experiència, el doctor Amorrortu reflexiona sobre la dictadura de la imatge, sobre l'intrusisme professional i sobre la psicocirurgia, una de les claus per entendre la cirurgia estètica.

La llarga i intensa carrera del doctor Jorge Amorrortu en el camp de la cirurgia plàstica i estètica l'ha convertit en un dels professionals més considerats en la seua especialitat. Durant els més de trenta anys d'ofici, el seu principal repte ha estat defensar una sanitat pública capaç d'assumir les operacions de cirurgia plàstica-reconstrutora amb resultats estèticament acceptables. Conscient de la proliferació de clíniques privades on operen metges sense la qualificació necessària, es mostra convençut que la clau en aquest intrusisme és la falta d'informació i, en última instància, la pròpia decisió del client.

—Com s'introdueix la cirurgia estètica enfront dels tradicionals conceptes de reconstrucció o reparació?

—Fins fa pocs anys, els cirurgians d'una generació superior a la meua despreciaven el concepte de cirurgia estètica. Allò de treure les arrugues de la cara era una “piuada”, i de fet, continua sent-ho per a alguns cirurgians plàstics. La demanda social, però, s'ha acabat imposant, fins al punt que avui dia la cirurgia estètica queda, en determinats casos, coberta pel sistema públic. Per exemple, en aquest país, una dona que ha perdut un pit té dret a exigir no només que li reconstrueixen la mama, sinó que, a més, ha de reclamar que la reconstrucció siga estèticament saludable. I és que els cirurgians plàstics també estem per a aquestes coses, no només per tractar cremats o accidentats.

—És real aquesta febre pel bisturí?

—Jo no estic massa d'acord en el fet

que s'haja produït un increment tan brutal d'operacions de cirurgia estètica. Proporcionalment, avui dia s'opera la mateixa gent que fa vint anys. El que passa és que les tècniques han evolucionat tant que cada dia hi ha més facilitats, i l'elevat cost de passar per la sala d'operacions, que era la principal barrera fa uns anys, ara ja no ho és.

—Al final acaba sent tot una qüestió de modes?

—La imatge i la moda són una part important en la presa de decisió, però jo diria que, més que això, el fet que una persona decideisca sotmetre's a una operació de cirurgia estètica té a veure amb problemes personals, amb trobar-se a gust amb un mateix. És molt difícil que un pacient arribe a un quiròfan només per la dictadura de la moda.

—Vol dir que la psicologia hi té un paper fonamental?

—Efectivament. Una part molt important per comprendre la cirurgia estètica és l'anomenada psicocirurgia. Vull dir que una persona pot arribar a estar tan mortificada amb el seu cos —o amb una part del seu cos— que és incapaç de fer una vida normal. De fet, he operat moltes vegades pacients realment traumatitzats.

—Tant important és la imatge?

—La imatge és suficientment important per aconseguir fins i tot canvis de comportament en els pacients. Un estudi realitzat als anys quaranta als Estats Units revelava que els presoners operats de cirurgia estètica a la presó tenien més facilitat per canviar d'hàbits un cop n'havien sortit.

"Operar un adolescent per raons cosmètiques em sembla una barbaritat."

ció en cirurgia estètica?

—Tot depèn de la rapidesa i del procés. Si el pacient té dos o tres entrevistes amb el metge abans de l'operació, el nivell de descontentament és absolutament nul. En canvi, si el procés s'accelera, el nivell d'insatisfacció s'incrementa bastant.

—De què depèn aquesta acceleració?

—Bàsicament, del client mateix. Si un pacient em demana que vol fer-se una liposucció i estar visible en dos setmanes, jo no ho puc acceptar, perquè necessita temps per fer bé la meua feina. El problema és que el mercat sí que ofereix aquesta possibilitat. Això sí, arriscant-se.

—Per què es produeix tant d'intrusisme professional en la cirurgia estètica?

—Segurament, perquè la medicina de pagament directe és molt golosa. Avui dia existeix un cos oficial que és el que està en els hospitals públics o en clíniques que tenen concerts amb companyies privades. Però progressivament s'ha anat produint un fenomen que no ocorre en cap altre camp de la medicina. I és que metges generalistes o amb altres especialitats (siguin ginecòlegs, oftalmòlegs, dermatòlegs...) han vist els avantatges d'introduir-se en el camp de la cirurgia plàstica, sense tenir la capacitat per fer-ho.

—Són els diners la raó de fons?

—És una qüestió de diners però també de capacitat del mateix metge. Les línies que delimiten les especialitats no són sempre clares i precisament la cirurgia plàstica es relaciona amb moltes altres especialitats. Ara bé, l'otorino, que fins fa poc no li importaven les orelles de pàmpols, ara les reivindica, per a ell, com també passa amb els ginecòlegs, que a banda d'extirpar un tumor d'un pit ara també el volen reconstruir.

—Existeix alguna solució?

—Avui dia, a ningú se li ocorrera posar el seu cor en mans d'un ginecòleg. En canvi, amb la cirurgia estètica és diferent. La veritat és que tenen tanta culpa els que operen sense tenir el títol d'especialista com la gent que posa el seu cos en mans d'algú que no té autoritat per fer-ho.

—Hi ha suficient informació?

—La societat ha madurat suficientment perquè un mateix pugui recollir informació per buscar i trobar allò que li interessa.

—Què opina de les clíniques comercials que fan operacions de cirurgia estètica?

—El primer que fa un pacient que va a aquestes clíniques és parlar amb un comercial, no amb el metge que l'ha d'operar. Aquestes clíniques són, en definitiva, un negoci per al propietari, no per als professionals que operen. La relació metge-pacient no interessa en absolut, perquè s'hi perden temps i diners.

—Què ha canviat perquè els homes s'hagen atrevit amb la cirurgia estètica?

—Avui dia els homes ja no fugen de procediments dels quals abans el prototip de l'home mascle no volia ni sentir a parlar. Però també té a veure amb el canvi del rol de l'home dins la societat. Hi ha uns certs tòpics que estan canviant, perquè la societat també està canviant.

—Li preocupa l'increment del nombre d'adolescents que se sotmeten a operacions de cirurgia estètica?

—Si un adolescent demana una operació de cirurgia estètica, els pares li han d'oferir una solució, consultant sempre un especialista. A aquestes edats, però, la cirurgia estètica no és una solució definitiva perquè el cos continua desenvolupant-se fins als divuit o dinou anys. Quan es produeixen trastorns psicològics, aleshores és diferent, perquè pot afectar seriosament la seua vida. De fet, la majoria de gent que s'opera de les orelles té menys de nou anys. A banda d'aquests casos més particulars, una operació de cirurgia estètica a aquestes edats per raons cosmètiques em sembla una barbaritat.

—Ha hagut de dir que no alguna vegada?

—Més d'una vegada. Però aquesta no és la solució al problema, perquè si el pacient està decidit a operar-se, sempre pot trobar una altra oferta en el mercat que més li convinga.

Rosanna Melià

—Fins on es pot arribar amb les operacions de cirurgia estètica? Quin és el límit?

—En cirurgia no hi ha límits. Les expectatives són molt àmplies i no hem arribat al final, ni molt menys. El futur és una cirurgia cada cop menys agressiva, amb menys estada a l'hospital. Però això no vol dir que la gent deixi de passar pels quiròfans per canviar allò que no li agrada.

—Arribarem al nivell dels Estats Units, on la gent s'opera per trobar feina?

—La imatge influeix molt en una entrevista de treball, independentment del contingut, i això està demostrat. A Europa, però, encara no hem arribat al punt que algú s'opere per criteris comercials. Aquí la gent ho fa per sentir-se millor amb si mateixa. Per això, el creixement de la demanda en els països europeus, i sobretot en els llatins, és diferent del creixement en els països saxons. Mentre que en el món saxó creix depenent de l'economia, en el món llatí prevaixen els criteris personals. No obstant això, potser sí que arribarà el dia que ens operarem per trobar feina.

—Quin és el percentatge d'insatisfac-